

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination June – 2017

Course	: B.A. / B.Com. (B.D.P.)	Date	: 28-Jun-17
Subject Code	: ESO-03	Time	: 03:00 to 06:00
Subject Name	: સમાજશાસ્ત્રીય વિચારધારા	Duration	: 03 Hours
		Max. Marks	: 70

1. યુરોપમાં સમાજશાસ્ત્રના ઉદભવ સમયની સામાજિક પરિસ્થિતિ સમજાવી ઉદભવ પર અસરકર્તા બૌદ્ધિક પરિબળો વિશે સમજાવો. (12)

અથવા

ઓગષ્ટ કોમટના ત્રણ તબક્કાનો સિદ્ધાંત સમજાવી સ્થિર અને ગત્યાત્મક સમાજશાસ્ત્ર વિશે સમજૂતી આપો.

2. કાર્લમાર્ક્સના વર્ગ અને વર્ગસંઘર્ષ વિશેના વિચારોની વિસ્તરણથી સમજૂતી આપો. (12)

અથવા

મઈનની કાર્યની વિભાવનાઓ સમજાવી પ્રગટકાર્ય અને અપ્રગટ કાર્ય વિશે મુદ્દાસર સમજાવો.

3. ઇમાઇલ દુર્ખિમે આપેલા 'સામાજિક તથ્યો' વિશેનો ખ્યાલ વિસ્તારથી સમજાવો. (12)

અથવા

રેડક્લિફ બ્રાઉને આપેલી સામાજિક રચનાની વિભાવના સમજાવી પશ્ચિમ ઓસ્ટ્રેલિયાની રચનાત્મક વ્યવસ્થા વિશે સમજાવો.

4. મેક્સ વેબરે આપેલી સત્તા અને અધિકારની વિભાવનાઓ સમજાવી અમલદારશાહી વિશેની વિસ્તૃત રજૂઆત કરો. (12)

અથવા

પદ્ધતિશાસ્ત્રનો અર્થ સમજાવી કાર્લમાર્ક્સના પદ્ધતિ શાસ્ત્ર વિશે સમજ આપો.

5. ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (12)

- ભારતમાં સમાજશાસ્ત્ર અને સામાજિક માનવશાસ્ત્રનો ઉદભવ
- ડી.પી. મુખરજીના જંગલોની જાળવણી અંગેના વિચારો લખો.
- કાર્લમાર્ક્સ ની ઉત્પાદનની પદ્ધતિઓ વિશેના વિચારો ટૂંકમાં લખો.
- ટોટેમવાદ એટલે શું?
- મેલિનોવસ્કીના ધર્મ અને જાદુ વિશેનો ખ્યાલ સમજાવો.

6. નીચેનામાંથી સાચો ઉત્તર પસંદ કરીને લખો.

(10)

1. કયા દેશની સામંતવાદી સમાજની રચના ત્રણ એસ્ટેટોની બનેલી હતી?
A અમેરિકા B રશિયા C ચીન D ફ્રાન્સ
2. કયા દેશમાં ઔદ્યોગિક ક્રાંતિનો પ્રારંભ થયો?
A ઈંગ્લેન્ડ B સ્પેન C પોર્ટુગલ D અમેરિકા
3. નીચેનામાંથી કોણ સમાજશાસ્ત્રના પિતામહ તરીકે ઓળખાય છે?
A કાર્લમાર્ક્સ B ઓગષ્ટકોમ્ટ C ઇમાઇલ દુર્ખિમ D મેક્સવેબર
4. ઐતિહાસિક ભૌતિકવાદનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો?
A ઓગષ્ટકોમ્ટ B રેડક્લિફ બ્રાઉન C કાર્લ માર્ક્સ D મર્ટન
5. યાંત્રિક એકતા અને દૈહિક એકતા વિશેનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો?
A મેલિનોવસ્કી B ઇવાઇન્સ પ્રિયાર્ડ C ઇમાઇલ દુર્ખિમ D પાર્સન્સ
6. ટ્રોબીએન્ડ દ્વિપવાસીઓનો અભ્યાસ કોણે કર્યો છે?
A મેલિનોવસ્કી B રેડક્લિફ બ્રાઉન C જી.એસ.ધુર્યે D ડી.પી. મુખરજી
7. સગપણ સમૂહના અભ્યાસના નિષ્ણાંત તરીકે કોણ ઓળખાય છે?
A ઇવાન્સ પ્રિયાર્ડ B ટાયલર C મેક્સવેબર D રેડક્લિફ બ્રાઉન
8. પ્રોટેસ્ટન્ટવાદનો ખ્યાલ નીચેનામાંથી કોણે આપ્યો છે?
A મેક્સવેબર B પાર્સન્સ C મર્ટન D કાર્લમાર્ક્સ
9. ઢબ પરિવર્તર્યો વિશેનો ખ્યાલ નીચેનામાંથી કોણે આપ્યો છે?
A યંગ અને મેક B જહોન્સન C પોલિનયુંગ D ટાલ્કોટ પાર્સન્સ
10. સંદર્ભ સમૂહના સિદ્ધાંતની સ્થાપના કોણે કરી છે?
A મેલિનોવસ્કી B રેડક્લિફ બ્રાઉન C રોબર્ટમર્ટન D મેક્સવેબર